

KÖZSEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Vidékre egész évre 5 korona.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Közseg, Várkör 39. szám.

Ryilttér sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számítatnak meg.

A 43—50 éves mezőgazdák fölmentése és szabadságolása.

Az ebbe a korosztályba tartozó férfiakra is kiterjed az a kedvezmény, hogy a közérdek nézőpontjából bizonyos esetekben a bevonulás kötelezettsége alól hosszabb vagy rövidebb időre felmenthetők, vagy szabadságolhatók. Arra vonatkozóan, hogy e kedvezmények megadásához a 43—50 évesek korosztályába tartozó férfiaknál mily körülmények hatósági megállapítása szükséges, a fiatalabb korosztályokba tartozók fölmentésénél és szabadságolásánál kialakult gyakorlat az irányadó.

Közszolgálatban nem álló, népfölkelésre kötelezett férfiak fölmentésére, illetve hosszabb-rövidebb ideig való szabadságolására irányuló kérelmek elintézésénél mezőgazdasági nézőpontból az az alapelv, hogy senkivel szemben semmiféle címen személyes okból személyes kedvezés ne történjék s minden egyes eset a közérdek nézőpontjából a rendelkezésre álló adatok alapján teljes tárgyilagossággal bíraltassék el.

A földbirtokosok, bérlők és gazdatisztek fölmentésénél elsősorban az uradalom vagy gazdaság kiterjedése, a gazdaság üzemének természete és az kerül mérlegelés alá, hogy az uradalomból hány gazdatiszt ment el a harctérre s hogy az uradalmak hadiszolgálatra nem kötelezett otthonmaradó gazdatisztjeinek száma elégséges-e a gazdaság vezetésére, továbbá, hogy a gazdaság üzeme olyan-e, hogy gyakorlott és képzett gazdatiszt fölmentését okvetlenül megköveteli, végül, hogy akár a tulajdonos, bérlő, vagy ezek gazdatisztje a gazdaság vezetésére képes most alkalmazható emberekkel helyettesíthetők-e. Ha tehát a földbirtok tulajdonosának vagy bérlőjének olyan hozzátartozója van, aki a gazdaság vezetésére alkalmas és helyettesítheti, vagy ahol a birtokos nem maga kezeli vagy vezeti gazdaságát, az ilyen birtokos vagy bérlő nem számíthat fölmentésre. Nem menthetők fel a katonai szolgálat alól a gazdatisztek sem, ha a birtokos vagy bérlő maga nem katonaköteles és így maga is vezetheti gazdaságát, vagy ha a gazdatisztek más alkalmas embeéek ideiglenes alkalmazásával pótolhatók.

A kisbirtokosok, földművesek fölmentése általában attól függ, hogy ezt családi viszonyok megokolják-e; nevezetesen, hogy senki sincs a családban, aki a gazdaság vezetését elláthatná, vagy pedig ahol a föld megművelésére képes családtagok vagy rokonok hiányában komoly aggodalom van arra, hogy a föld megművelésénél természetesen az is figyelembe jöjjön, hogy e fölmentést kérő férfi a maga birtokán kívül nem műveli vagy kezeli-e már valamelyik hadbavonult testvérének vagy rokonának birtokát is.

Aki rendes főfoglalkozása mellett csak mellékesen foglalkozik gazdálkodással, mezőgazdasági érdek címén fölmentésre nem hozható javaslattal.

A gazdasági alkalmazottak közül a gőzeke-vezetők, a gépészek, a bognárok, továbbá a szeszfűzők, a tehenészek (fejős gulyások), valamint az erdőőrök, végül a közvetlen felügyelet gyakorlatra hivatott béresgazdák és udvarbírók, ezek közül különösen a régebben szolgálók, a bevonulás kötelezettsége alól rendszerint fölmentetnek, hacsak más alkalmas emberekkel nem helyettesíthetők vagy pótolhatók.

A bemutatató szemlén népfelkelői szolgálatra

alkalmasnak talált és a különleges kedvezményre igényt tartó ember a reá nézve illetékes elsőfoku közigazgatási hatóságnál, (járasi főszolgabírónál, r. tan. városokban a polgármesternél) írásbeli uton betérjeszti kérelmet és kellő bizonyítványokkal igazolja vélt igényjogosultságát. A kérvényhez csatolni kell a népfölkelési igazolványi lap másolatát, valamint a községi előjáróság bizonyítványát a folyamodó családi állapotáról és vagyoni helyzetéről. Minthogy az előjáróság azt, hogy a folyamodónak hány hold földje van, vagy hogy a folyomodó szolgálatban áll s milyen minőségben és mióta, községi bizonyítványokkal igazolhatja, teleknyvi kivonatokat csatolni nem kell, valamint a szolgálatban állóknak sem kell csatolni a szolgálati szerződést vagy cselédkönyvet. Az elsőfoku hatóság a kérelmet jogos volta esetében a rendes közigazgatási uton az illető törvényhatóság főispánja elé terjeszti, aki azt, amennyiben a partoló javaslatot közérdekű nézőpontok megengedik, az előírt módon az illetékes földmívelésügyi miniszterhez juttatja el. Innen a kérelmet bizottságilag történt megbírálása után a közös hadügyminiszterhez vagy a honvédelmi miniszterhez teszik át intézkedés végett, teljesíthetlenség esetében pedig már a földmívelésügyi miniszterium elutasítja. A kérelem teljesítése esetében annak elintézéséről egyrészt a katonai hatóság, másrészt a főispán utján a földmívelésügyi miniszterium értesíti a folyamodót és hozzátartozóit.

A földmívelésügyi miniszteriumhoz közvetlenül benyújtott kérelem egyáltalában nem vehető tekintetbe. Az igényt formáló, illetve az igényjogosult tehát csakis a maga érdekét tartja szem előtt, ha a most jelzett ut meg tartását követi.

A személyforgalom korlátozása és az utazási igazolványok.

A hivatalos lap esutörtéki száma közölte a belügyminiszter 32 000/915. eln. sz. körrendeletét, a hadműveleti területen a polgári személyforgalom korlátozásáról és az igazolási kötelezettségről. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy az a körülmény, hogy a rendelet hadműveleti területről szól, senkit meg ne tévesszen, mert a rendelet szerint a hadműveleti terület külső és belső területre oszlik s a külsőhöz olyan országok is tartoznak, amelyek harcok színhelyeül nem szolgálnak, de földrajzi fekvésüknek fogva mégis a hadműveleti zónába esnek.

A külső és belső hadműveleti területeken (melyeknek földrajzi meghatározását alább közöljük) a személyforgalom (gyalog, kocsin, vasuton) más-más feltételekhez van kötve. Mindkét hadműveleti területen az utazó közönség a hadi menetrend szerint közlekedő vonatokat csak az előírt igazoló okmányok alapján, ellenben a hadműveleti területeken kívül eső országrészekben az összes személyszállító vonatokat — a rendelkezésre álló helyek mérvéhez képest — minden igazolvány nélkül használhatja. Az egyszeri utazásra eddig használatban volt igazolványok szeptember hó 20.-ától kezdve többé ki nem adhatók.

A hadműveleti területen igazoló okmányul szolgálnak általában: 1. Köztisztviselőknek és hozzátartozóiknak, valamint orsz. képviselőknek arcképes vasuti igazolványai. 2. A főrendiház tagjainak a belügyminiszter által kiállított arcképes igazolványok. 3. A szabályszerű utlevelek. 4. A rendőrhatalóság által a belügyminiszteri rendelet szerint kiállított igazoló jegyek. Az itt felsorolt igazoló okmányok a hadimenetrend szerint közlekedő postavonatokat használatára is jogosítanak. A 4-ik pontban említett igazoló-jegy kiállításáért díjat szedni nem szabad; de bélyegilletékként cselédek, legények, inások, napszámosok, munkások és általában azok, akik a szokásos napszámot meg nem haladó keresetből élnek, 30 fillért, egyéb személyek 2 koronát tartoznak fizetni.

Az utlevél és az igazoló-jegy a külső hadműveleti terület határvonalainak átlépésére csak akkor jogosít, ha azon a lakóhely szerint illetékes rendőrhatalóság az utazás célját feltüntetette és arra a következő záradékot rávezette: „Érvényes a külső hadműveleti terület határvonalainak átlépésére.” E záradék hatálya három hónapra terjed.

A belső hadműveleti terület határvonalait átlépni tilos. Kivétel tehető azokra nézve, akik kelleően igazolják, hogy katonai vagy más közügyben vagy gazdasági forgalom, mezőgazdasági vagy ipari termelés céljából, vagy fontos és halasztást nem tűrő családi okból kell utazniuk. Ily utazásokhoz a fentebb felsorolt okmányokon kívül még az illetékes katonai parancsnokság külön engedélye is szükséges. Az igazoló-jegynek e célból arcképpel kell ellátva lennie és arra, valamint az utlevélre az illetékes rendőrhatalóságnak a következő záradékot kell vezetnie: „Külön katonai engedély mellett érvényes a belső hadműveleti terület határvonalainak átlépésére.”

A belső hadműveleti terület határvonalán belül történő utazásra, a már felsorolt okmányokon felül a rendőrhatalóság, illetőleg községi előjáróság által kiállított „Személyazonossági igazolvány” is szükséges.

A fentebb elősorolt szabályoktól eltérő rendelkezések a következők:

Közszolgálati megbízásból utazó egyének magukat a kiküldő rendelettel igazolják; hatósági vagy bírói idéző végzés szintén elegendő igazolásul szolgál, de a személyazonosságot a végzésen bizonyítani kell.

E rendszabályok 1915. szeptember hó 20.-án lépnek érvénybe.

A hadműveleti területek beosztása a következő: Az északi területen a külső hadműveleti területhez tartoznak:

Magyarországon: Háromszék, Csik, Udvarhely, Maros-Torda vármegyék, Marosvásárhely város, Beszterce-Naszód, Maramaros, Ugocea, Bereg, Ung vármegyék, Szabolcs vármegyéből a mándoki járás, Zemplén vármegye a sarospataki, tokaji és szerenési járások kivételével, Száros vármegye, Abauj-Torna vármegye a gónci, szikszói és tornai járás kivételével, Kassa város, Szepes, Liptó, Árva vármegyék, Turóc vármegye a stubnyafurdói járás kivételével, végül Trencsen vármegye a puhói, illavai és bánai járás kivételével;

Ausztriában: a Turka, Stary-Sambor, Przemysl, Jaroslau kerületi kapitányságok (bezárolag) mint keleti határvonal és a Wall, Meseritsch, Mährisch-Weiskirchen, Troppau kerületi kapitányságok (bezárolag) mint nyugati határvonal között fekvő galicai, morvaországi és sziléziai terület;

Orosz-Lengyelországon: a Visztulától balra fekvő terület Iiza, Kozilnice és Radom kerületek kivételével.

A belső hadműveleti területhez tartoznak:

Ausztriában: Kelet-Galicából a Turka, Stary-Sambor, Przemysl, Jaroslau kerületi kapitányságoktól keletre fekvő terület és Bukovina;

Orosz-Lengyelországon: a fentemlített három kerület és a Visztulától jobbra fekvő terület.

A déli hadszíntéren a külső hadműveleti területhez tartoznak:

Magyarországon: Brassó, Fogaras, Nagy-Küküllő, Kis-Küküllő, Alsó Fehér, Szeben, Hunyad vármegyék, Krassó-Szörény, Temes, Torontal és Bács-Bodrog vármegyéknek azon járásai, amelyek nem esnek a belső hadműveleti területbe, továbbá Baranya vármegye, végül Temesvár, Zombor, Szabács és Pécs városok;

Horvát-Szlavonországon: Pozsega és Verőce vármegyék;

Boszniában: Banjaluka, Bihac és Travnik kerületek.

A belső hadműveleti területhez tartoznak:

Magyarországon: Újvidék város, Bács-Bodrog vármegyéből a titeli járás, Torontal vármegyéből az antalfalvai, pancsovai járások és a nagybecskerek-i járásnak Nagybecskerek város határától és a Nagybecskerek-Antalfalva vasuti vonaltól délre fekvő része, Pancsova város, Temes vármegyéből a temeskubini, fehértemplomi és verseci járás, valamint Versec és Fehértemplom városok, Krassó-Szörény vármegyéből az ujmoldovai, orsovai, jámi, bozovicsi és teregovai járások, valamint a karansebesi járásnak az a része, amely a Magura Marga és Pojana Nedjeni hegyektől, valamint a teregovai járás határától délkeletre, illetőleg keletre fekszik;

Horvát-Szlavonországokban: Szerém vármegye; Bosznia Hercegovinában: Tuzla, Sarajevo és Mostar kerületek; Dalmácia.

A délnyugati hadszíntéren a külső hadműveleti területhez tartoznak:

Ausztriában: Vorarlberg, továbbá Tirolból Landek kerületi kapitányság, Naaders kerület kivételével, azután Reutte, Imst, Innsbruck, Sellwaz, Kufstein, Kitzbühel kerületi kapitányságok, végül egész Salzburg és Stájerország;

Horvát-Szlavonországokban: Zagreb, Varasd, Bjelovar vármegyék és Zagreb város.

A belső hadműveleti területhez tartoznak:

Magyarországon: Fiume város és kerülete. Horvát-Szlavonországokban: Lika-Krbava és Modrus-Rijeka vármegyék;

Ausztriában: Tirolnak a külső hadműveleti területhez nem tartozó részei, továbbá egész Kärnten, Kraina és a tengeremlék.

Hírek a háborúról.

A vezérkar keddi jelentése. Orosz hadszíntér: Az oroszok keletgalíciai haderejét elleni támadásai egyre tartanak. A Szereth torkolatánál erős ellenséges haderőt vertünk vissza. A harc számos ponton lövőparkunkban vívott kezdetű volt. Strnowótól délnyugatra az oroszok több előretörése utcaink keresztútjában összeomlott, más támadásokat szörnyen verünk vissza. A Tarnopolnál küzdő szövetséges csapatok éjjel Kozowától és Jeziernétől keletre fekvő magaslatokon berendezett hadállásokba vonultak, amelyek a Strypa középső szakaszának keleti partján levő haderejünkkel szembeállították. Az ellenség ezt a mozdulatot nem zavarta. Nowoalexandriánál heves harcok folynak. Dubnótól keletre csapatunk a vasútvonalig nyomultak előre. Durazno vidékén az ellenséget több ponton visszazorítottuk, itt különösen a bécsi 24. sz. landwehr ezred tünt ki. Litvániában tegnap Skutaj-Malu bevételénél 9 tisztet és 1000 fnyi legénységet fogtunk el, valamint 5 géppengyvert zsákmányoltunk.

Olasz hadszíntér: A tengeremléki arevonalon tegnap Flitsch és Tolmein vidékén a harcok változatlan hevességgel folynak. Ujra súlyos veszteségeket okozva vertük vissza az olaszok összes támadásait. Csapatunk hadállásait mind kivétel nélkül megvédtek. Flitsch vidékén az ellenség miután előzőleg délelőtt egy, a Rambon ellen intézett támadását a hegy lejtőin megkísérelt átörösi megmenni, délelőtt Javorcek és Golobar-Plinia ellen intezett délnyugati felőli támadást Estére ezt a támadást is visszavertük. Az olasz tüzérség saját gyalogsági gyülekező helyeit, látható sikerrel fogta tűz alá. A Visie szakaszon, ahol az ellenség már a tegnapi napra több mint 500 embert veszített, tegnap újra összeomlott az olaszok egy támadása. A tolmecsi hídfő ellen az ellenség négy sikertelen támadást intézett. Tovább délre aránylag csend uralkodott. A tiroli haderejünk az ellenség eddigi kísérleteihez hasonló sikertelenséggel próbálta meg újra, hogy a Popena-szakaszon levő hadállásainkat megközelítse. A határhíd előtt száznál jóval több olasz hullá fekszik.

A vezérkar szerdai jelentése. Orosz hadszíntér: Kelet-Galiciában a helyzet változatlan. Az ellenség ma reggel megtámadta a Strypa mellékén levő haderejünk, de visszavertük. Az oroszok Wolhímban is új csapatokat hozva oda, számos helyen támadtak, míg Nowoalexandriánál még tart a harc. Dobnónál és a Kubiel szakaszon mindenütt nagy veszteségeivel utasítottuk vissza az ellenséget. Litvániában küzdő csapatunk az ellenséget ideozve Stonintól délre a Griwda szakaszon is túl nyomultak elő.

Olasz hadszíntér: Az utóbbi napok eredménytelen olasz támadásai után a Flitsch és Tolmein vidéken vívott nagyobb harcokban szünet állott be. Płavanál tüzérségünk meglepő tüzellese az ellenséget több kilométer hosszúságú arevonalon üzte ki hadállásából. Az olaszok menekülés közben súlyos veszteségeket szenvedtek. A tiroli haderejünk a többi ellenséges csapatoknak a Popena völgy határhídjánál (Schluderbuchtól délre) és a Fonale-szakaszon levő hadállásaink ellen intézett támadásai kísérleteit vertük vissza. A délnyugati haderejünk általában csend uralkodik.

A vezérkar csütörtöki jelentése. Orosz hadszíntér: A besszarábiai határon csapatunk egy orosz támadást utasítottak vissza. — A Dnyeszter mellett és Buczaetzől keletre fekvő hadállásainkon csend uralkodott. Galíciai és wolhímbi haderejünk összes többi részén újra nehéz, az ellenség számára eredménytelen harcok fejlődtek ki. — Dubnótól északra keletre az ellenség egy sikertelen ellentámadással sok halotton kívül foglyokban 6 tisztet és 800 fnyi legénységet veszített. Ebben a harcban 3 géppengyvert is zsákmányoltunk. Itt a magyar közös hadseregbeli, valamint a honvédszázaljak és az ottocsi 79. számú gyalogezred elszánt parancsnokainak önálló gondoskodásáról irányított vezetés mellett a háboruban bevált katonai kiválóságuk újabb bizonyítékát szolgáltatták. — A Styra és a Foripitay erdős moesárovezetében lovasságunk az utóbbi napokban számos ellenséges lovasséget vert vissza. — A Litvániában küzdő és kir. csapatok a szövetségesünkkel együtt elérték a Szeretat.

Olasz hadszíntér: A tiroli határvidéken szokásos tüzérségi harc tegnap is tartott. A karinthiai határon a tüzérségi harc egyes pontokon nagyon

megélenkül. A Ladint-szorostól keletre csapatunk támadtak és elfoglaltak a Hindenig-Kogel határhégytől délkeletre fekvő hegygerincen levő ellenséges hadállásokat. A tengeremléki haderejünk az olasz tüzérség a Javorcekől a tolmeci hídfőig terjedő szakaszon fokozott hevességgel tüzel hadállásaink ellen. A Javorcek és a Vrsic-szakaszon levő hadállásaink ellen intézett ellenséges támadások összeomlottak. Hasonlóképp megmenni a doberdói szakaszon az ellenség szokásos kísérleteit.

A vezérkar pénteki jelentése. Orosz hadszíntér: Az oroszok összes arra irányuló kísérletei hogy keletgalíciai haderejünkkel megmenni a közép Strypa mentén levő haderejünk ellen intézve, de mindenütt visszavertett és ezekben a harcokban csapatunk a Buczaetzől levő hídfőit és a Zalosectől délre levő területek oldaltámadásokkal működtek közre. A Zalosectől déli irányban husz kilométernyire fekvő Cebrow falu bevételénél 11 tisztet és 1900 fnyi legénységet elfogtunk és 3 géppengyvert zsákmányoltunk. Csapatunk Wolhímban is számos támadást vertek vissza. Nowo Alexandriánál 85 os számú gyalogezredünk lovásrárkából miénk elkeseredett kezi tusában üzték ki.

Olasz hadszíntér: Az olaszok arra irányuló kísérletei, hogy a Monte Pianon levő hadállásainkat keletről kerüljék meg, megmenni.

A vezérkar szombati jelentése. Orosz hadszíntér: Az oroszok megkísérelték, hogy a tegnapi jelentésben említett Buczaetzől északra területek végeztett oldaltámadásunk hatásait ellentámadásokkal ellensúlyozzák, visszavertük. — Ez alkalommal tüzérségünk egy orosz pincélautót semmisített meg. A pincélautó levő három tiszt közül kettő meghalt és egy pedig sebesületlenül került fogságunkba. A legénység, egy szinten elfogott gépkocsi vezető kivételével, holtan maradt a helyszínen. — Egyéb-ként Kelet-Galicia haderejünk a harcok lényegesen alábbhagytak, a helyzet teljesen változatlan maradt, mert az ellenség belátta, hogy ezen a szakaszon nem érhet el eredményt. Ujában annál hevesebb támadást intézett a wolhímbi várterületen küzdő csapatunk ellen. Itt a tegnap kifejlesztett harcok még tartanak.

Olasz hadszíntér: A tiroli haderejünk tegnap újra számos helyen tüzérségi harcok voltak. Délután a lefraumi és a wilgeruthi fensik ellen irányított ellenséges tüz erősbödött. — Ma, éjjel után, nagyobbszámú olasz gyalogság támadta meg a Monte Cartonon és az ezen határhégytől északra fekvő hadállásainkat. Ezen előretöréseket az ellenségnek számottevő veszteségeket okozva, visszavertük. A karinthiai határon az olasz tüzérség, különösen Tarvis vidéke ellen, élénk tevékenységet fejtett ki. — Az Isonze folyása mentén, a görzi hídfőig bezárólag esend uralkodik.

Hírek Nikolajevics meggyilkolásáról. A Stockholms-Digmingen nek jelentik Stapanandából: Dornában az a hír terjedt el, hogy Nikolajevics volt orosz fővezért meggyilkolták. Norvégiában más hírforrás szintén közöl hírt az állítólagos gyilkosságról.

Az orosz hadsereg pusztulása. Az a hadsereg, melynek élére most a cárr állt, még a lözkerkérés költő szabályozása mellett is csak ujone-hadsereg volna a teljesen hiányos tisztikarral s még hiányosabb altisztikarral. A sorhadsereg, melyet Oroszország a múlt évben a haretérre küldött, a halottak, sebesültek és hadifoglyok leszámlálásával majdnem teljesen megsemmisült.

Az oroszok a telben reménykednek. Repington ezredes a Times hasábjain azt írja, hogy a németek helyzete jelenleg egészen olyan, mint Napoleoné volt Vitzelszél, vagyis akciójuk holt pontra jutott. Az orosz hadsereget már nem fenyegeti a körülfogás veszedelem. Visszavonuló utjuk biztosítva van, miközben hátuk mögött mindent pusztasággá változtatnak. Ebben a sivatagban, ha eljön a tél, a németeknek is el kell pusztulniuk, bár most más a helyzet, mint Napoleon idejében volt. Azért tehát már most kell dönteniük a németeknek arról, hol rendezkednek be télre. Valószínű, hogy főerejükkel Vilnánál állanak meg és egy másik erős centrumuk Rowndól délre lesz.

Automobilok rekvirálása Romániában. A román hadügyminiszter elrendelte, hogy október 20.-ig az automobiloikat és így állatokat a helyi hatóságok rekvirálják a hadsereg számára. A rekvirált automobiloik további intézkedésig a tulajdonos használatában maradnak.

Városi ügyek.

3106 1915

Hirdetmény.

Közhírré teszem a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium alábbi 50966/1915. sz. rendeletét:

A törvényes munkaszünet felfüggesztése tárgyában múlt évi augusztus hó 8.-án 60061 sz. alatt kiadott rendeletemet, az ipari és kereskedelmi árusítást és az elárúsított cikkek házhoz szállítását érintő részében hatályon kívül helyezem, illetve az 1891. évi XIII. t. c. §. 3. ában foglalt felhatalmazása alapján akként rendelőközem, hogy a hadi állapot további tartama alatt az ország egész területén az ipari és kereskedelmi árusítás és az elárúsított cikkek házhoz szállítása törvényes munkaszüneti napon az ipari és kereskedelmi árusítás és az elárúsított cikkek házhoz szállítása törvényes munkaszüneti napon pedig a tulajdonosok ezek árusítására berendezett

üzletekből ezenfelül este 6 órától kezdve végezhető legyen. Hivatali elődóm 1903. évi június hó 13. án 28.559. szám alatt kiadott rendeletének azon határozományait (II. A. §. 2. pontok), melyek az előző bekezdésben említett időnél hosszabb árusítási időt engednek meg, fenti rendelkezéseim nem érintik. Az ipari és kereskedelmi árusítással kapcsolatos irodai munka az árusításra nézve megállapított időben végezhető. — Budapest, 1915. augusztus hó 15.-én. Harkány s. k.

Köszeg, 1915. szeptember hó 11. én.

Jambrits Lajos, polgármester h.

Helyi hírek.

Dr. Ciffrak János muraszombati ügyvéd, népfelkeltő főhadnagy, a helybeli orosz-szerb fogolykórház őrségparancsnoka tizenegy hónapi helyi szolgálat után áthelyeztetett a pápai 7. honvéd-huszárezred pótvezetőjéhez. Nem élünk az elesélt újságról írással: „nyomott” vagy „nehézen betölthető úrt hagy maga után” — bár ez hatalmas dalás alakjánál fogva szó szerint is megfelelő, (azt sem felesleges, nem-e künftő „ugratásai” miatt lettek figyelmessé az egykori bravuros lovastisztre) hanem a város katonai- s polgári körének ószinte sajnálatát fejezzük ki, hogy vármegyénk közéletének e rokonszenves s népszerű vezetőjét, akit oly szívesen láttunk körünkben, a háborús élet további folyamán nélkülözni vagyunk kénytelenek, pedig mi őt a mi társas életünk keretében úgy kombináltuk bele, hogy majdan vele együtt ülünk meg a békekötés világgraszoló napját s arra számítottunk, hogy a világhírű „vörös őrdögök”-ből egyet csak meghagynak nekünk is — tisztelet példának, ami dukálna is, mert hiszen egykor egy egész század vörös őrdögnek voltunk állomáshelye s ő oly kitűnően képviselt — egy egész század vörös őrdögöt.

Áthelyezés. Jagits Imre számvevő-adóügyi tanácsost, népfelkeltő főhadnagyot, ki a mozgósítás elrendelése óta a helybeli katonai tartalékkórházhoz volt beosztva, saját kérelmére a pozsonyi katonai parancsnöksághoz helyeztetett át. Tavol áll tőlünk az a szándék, hogy a hadvezetőséget teljesítő képességében megzavarni akarnók, de mégis bátrak vagyunk azon szerény véleményünket kockáztatni, hogy a város milliós háztartásának kezelésére talán fontosabb lenne az ő beavatott munkaerejét a városnak visszaadni s talán meg is tesszik, ha a város felmentése iránt megteszi azon intézkedéseket, melyet kár volt nem a maga idején megtenni, — az lévén elvi felfogásunk, hogy a haretéri szolgálatra alkalmazásokat nem kell felmenteni, de az egyéb szolgálattéteket jobban mondva beosztottakat az armadia könnyen nélkülözheti.

Az arany vitézségi érem érkezett meg a város-hoz a Piller-család számára, hogy örök családi ereklyeként megőrizze a haretéren hősi halált halt Piller István zászlós emlékére, mint Ófelsége adományát. Csak kevesen részesülnek e legértékesebb kitüntetésben. Legyen ez egyúttal vigasza a szülőknak, hogy fiuknak a hazaért teljesített onfeloldozó szolgálata a Piller nevet örök időkre bevészte a hadtörténet lapjaiba.

Kitüntetett 18-as honvédek. A 18. honvédszeregvezető az ellenség előtt tanúsított vitézségükért a hadseregparancsnokság az I. oszt. ezüst vitézségi éremmel tüntette ki Kovács Sándor és Eckhardt Mátyás tart. hadapródokat, Lánzsár Miklós, Draskovics Rezső és Gergulecz Kálmán szakaszvezetőket, Környey János tizedest és Kummel István honvédet; a II. oszt. ezüst vitézségi éremmel Rózsa József, Nemes Ernő, Lencz József, Malasits István és Jambrits Ernő tartalékos zászlósokat és Bodó József tart. hadapródot, Wolfner Ferenc és Petsák József őrmestert, Sági János, Popper Mór, Piller Ignác, Sehey Pál, Wilfinger Ferenc, Nedvái András és Kerecsényi Sándor szakaszvezetőket, Drappán András népfelkeltő szakaszvezetőnek, Fülöp Béla tizedesnek, Szanyi Vince és Bonoforto Márton őrszemestereknek, Temlin Sándor, Tarics Miklós, Kloucicski András és Kozár János honvédeknek; a bronz vitézségi éremmel Kalmár Pál, Mihalovits János, Pórczy Károly, Rosenits Frigyes, Tóth János, Petznik Mihály, Biringer József, Meixner Mátyás, Varga Béla és Horváth László tart. zászlósokat, Nagy József és Németh Károly tőrőrszemestereket, Komondy István, Peesák Pál és Lörincz István őrmestereket, Gyurko János, Doktor István, Takács János, Tremmel Samu, Zrim Mihály és Kovács Gyula szakaszvezetőket, Herezeg József és Kiss István tizedeseket, Ambrus Iván tart. tizedest, Rengyező Iván egyéves önkéntes tizedest, Ragán Mihály őrszemestert, János-vics Imre, Palatin Flórián, Sturm József, Graner János, Róth Ferenc, Józsefszky Mihály, Czolner Ferenc, Wager János, Szűts János, Müller Márton, Koch János és Cseri József honvédeket, Horváth Géza tisztiszolgát.

Kitüntetett önkéntes betegápolónok. Eisner Kamil nemezyáros s kereskedelmi tanácsos házában kedves ünnepség folyt le a héten szűk családi és baráti körben. Látogatásra ittartózkodott unokahúgait: Terbitsch Bertát és Behr Grétiit itt érte a hivatalos lap közleménye, mely szerint Szalvátor főherceg Ö-fensége nekik, egyik bécsi kórházban sebesült katonának ápolása körül teljesített kiváló buzgó fáradozásukért, a hadiökényes Vöröskereszt jelvényt adományozta. Az ifjú holgyeket nagy ovációval ünnepelték önként vállalt nemes hivatásukban kifejtett szolgálataiknak oly magas helyről nyert elismerésük alkalmából.

Chinorány Kornél 83-as százados teteme vasárnap érkezett Kőszegre a galiciai haretérről. Temetése kedden délután volt, melyen a családtagokon kívül nagyszámu közönség, a 83-as ezred képviselője, a helyőrség tisztikara és a 12-es vadászszázad egy fél százada adta meg a hazáért elesett hárcosnak az utolsó végtisztességet.

Ifj. Woher Lajos huszarnagy, a Bessarabia határán júniusban hősi halált halt 19 éves ifju vitéz tetemét szombaton délben helyezték örök nyugalomra a helybeli sírkertben, a most épített családi sírboltba. A gyászszertartáson a nagyszámu családtagokon kívül számos volt jelen a város előkelő társadalmából, a katonai alreáliskola tisztikara, melynek nemrégiben még növendéke volt, a szombathelyi 11. huszár pótszázad tisztikara és a legénységéből is egy szakasz, mely csapattesthez tartozott és koporsójára díszes koszorút helyezett az ezred nevében, a 12. vadászszázad tisztikara és egy szakasz vadász Müller főhadnagy parancsnoksága alatt, mely utóbbi a kriptában való elhelyezésnél a szokásos sortűzöt megadta. A helybeli honvédkiegészítő parancsnokság, a városi hatóságok, a hercegi uradalom számos tisztje, Blaschek Vilmos soproni főszolgabíró és még igen sokan helyből és a vidékről. A gyászszertartást dr. Ratzenböck Károly katonai reáliskolai lelkész tanár végezte és vezérelt megható kegyeles emlékszeddél búcsuztatva el az ifju hőst, egykori tanítványát, a 11-es huszárk hadtörténetébe beiktatott hazájáért és királyáért elesett ifju vitéz harcost.

Gyaszos hír szomorította meg tegnapielőtt Simon Antal polgártársunk családját. Markovits Józsefnének orosz fogságba jutott fia, Markovits József törvényszéki jegyző, tart. tüzérhadnagy azt írta meg anyjának, hogy tudomására jutott, miszerint egy Simon nevű községi származású hadnagy halt meg Oroszországban. Ifj. Simon Antal honvedfőhadnagy, ki a mult évi nagy orosz harcok után sebesülten jött haza, de már néhány nap múlva újra bevonult és a Kárpátokban harcolt, a szülőkhöz küldött értesítése szerint orosz fogságba került, de azóta el telt 9 hónap és azóta hír felőle nem jött. Elképzelhető a szülők és a család nagy bánata a most érkezett szomorú hír felett, mely most hosszu időre fájdalmas bizonytalanságban tartja, mert a hírküldő csak hallomásból írta meg és tudjuk, hogy már eddig is mennyi álhir kelt szárnyra. Kivánjuk, hogy ez is azzá legyen.

Hadapródokka nevezettek ki a háboru tartamára Mernyei Jenő és Kőszegfalvi-Tangl Adolf bevonult 18-as honvéd-népfelkelő-önkéntesek, kiket a 12. népfelkelő ezredhez osztottak be.

Uj arvhazi prefektus. A megyéspüspök a helybeli Kelez Adellfy arvházhoz az igazgató mellett teljesítendő szolgálatra Kis József rábakethelyi segédlelkészt nevezte ki prefektusnak.

Alelnokválasztás a soproni kereskedelmi kamaránál. E hó 21-én tartandó kamarai ülésen foglalja el az elnöki széket Spiegel Szigfried eddigi alelnok. Ugyanezen ülésben betöltik a kereskedelmi alelnokséget.

Ezer korona személyi költséget utalt ki a vármegye Szakonyi István ny. főszolgabírónak, ki a mozgósítás óta a községi szolgabíróságnál mint tb. főszolgabíró működik ket hadbavonult szolgabíró helyett. Ezt a méltán kiérdemelt jutalmazást a vármegye azon a címen utalta ki számára, mert nyugdíj-lakberilleltménye nincsen. Ha lenne városi tisztviselő, biztos, hogy megfelelőbbnek.

Eljegyzés. A helybeli esikpégyár könyvelője és üzemi vezetője, Mészai Jeromos, ki már 14 hónapja teljesít szolgálatot, mint sebesültszállító-szántőművelés-őr, a mult héten rövid szabadságra azért jött haza, hogy Leopold Gizellát, Leopold Sámuel nyug. delivassuti alkalmazott leányát, menyasszonyának eljegyezze. A völégöny 14 havi szolgálata kiérdemelte Ofelsége a király legmagasabb elismerését is, amennyiben buzgó szolgálatának elismerésül neki a vitézségi érem szalgáján viselendő koronás ezüst-éremkeresztet adományozta, szintugy Ofensége Ferenc Szalvátor főherceg is mint a Vöröskereszt-egylet fővédnöke, ki a vitézségi érem szalgáján viselendő vöröskereszt érem tiszteletjeggyével tüntette ki. Eljegyzése után a háromszorosan kitüntetett ismét visszautazott a haretérré.

Schmal Antal rendőr jött haza 14 napi szabadságra. Mint tüzér kezdet óta van a haretéren s legutóbb mint lovas hírvívő Wieber Adorján altábornagyhoz van beosztva, kinek jószágáról és embersegeréről sok szépet mond. Mindvégig teljes jó egészségben volt. Sok viszontagságos élménye közül kiválik az, midőn a mult évi lublini visszavonulásnál több társával orosz fogságba jutott és 150 koraiktól bekerítve vitték őket, miközben tábori esendőr által államirozott huszárk vágattak utánuk és kiszabautották őket fogatjaikkal együtt.

Harmadosztályu kereseti adókievetés volt e héten a városháza termében Czeke Gusztáv elnöke alatt a bizottság előtt. Ugy a városi, mint a járási időközi választások kereseti adókat tárgyalták le. A pénzügyigazgatóság részéről mint előadó Beliczay Zoltán állami végrehajtó vett részt.

A csipkegyári kórházat legközelebb megszüntetik. Mintegy 20 betegből álló jelenlegi állományát átveszi a Vöröskereszt kórház, hol már régóta sok az üres hely s így minék a felesleges állami és városi költségekkel egy feleslegessé lett kórházat fenntartani, mellyel a városnak mindig igen sok a baja. Dr. Dreiszker József kezelőorvost és Puschné Károlyt nem érinti ez a megjelölésük. Az orvos minden tőle telhetőt elkövetett a némos ügy érdekében,

Puschné buzgósága pedig a legmesszebbmenő önfeláldozásig terjedt és csak őszinte elismerést érdemel s remélhető, hogy némos munkálkodását valamely más helybeli kórházban folytattja.

A lisztárakat hirdette ki a rendőrhatalóság, egyelőre szeptember hóra szóló érvényel, mert Szombathelyen sines még végleg megállapított ára s a helyi hatóság nem csak az arányos árt veszi figyelembe, hanem azt is, hogy ne legyen Kőszegen drágább mint Szombathelyen. Jelenleg Szombathelyen a 0. ás lisztet 82-84, a főzött 62-64, a kenyérnek valót 42-44 fillérré adják, ami 2-4 fillérrrel olcsóbb mint Kőszegen, de itt figyelembe veendő, hogy a gabonabeszerzés legnagyobb része messzebb vidékről, tehát Szombathelynél költségesebb fuvarozással történik. A rozsliszt ára 46 fillérben a nagybani maximális ár alapján lett megállapítva, de ezen a hatóság esetleg változtatni lesz kénytelen. — Ma már igen számos város lisztára ismeretes s megállapítható, hogy mindenütt, hol a város maga vállalkozott a gabonabeszerzésre és örleli szerződéseket kötött, ott a kenyérliszt még 10-15% al olcsóbb mint nálunk. Szombathelyen tudvalevőleg az Ungár-malom ajánlatával szemben a mosonszentjánosi malom nyerte el Szombathely lisztellátását, mert több haszonrészesedést biztosít a városnak, míg az Ungár-malom csak mázsánként 20 fillért ajánlott fel a városnak, de a lisztet 76 $\frac{1}{2}$, 58 $\frac{1}{2}$ és 41 $\frac{1}{2}$ ért. Ha tehát Szombathely városa megelégedett volna kevesebb haszonnal, ennyitért vehette volna a szombathelyi közönség. Ez amellelt bizonyít, hogy a Kőszegre megállapított kiesinybeni árak túlmagasak.

Meg október 15-ig vásárolhatunk gabonát! A hivatalos lap esztörtöki száma az ország közönségét érdeklő fontos miniszteriumi rendeletet közöl. A rendelet azt a határidőt, ameddig az 1915. évi záralt vett buza-, rozs-, kétszerez-, arpa- és zabkészletekből a magánlelek a saját házi és gazdasági szükségletekre vásárolhatnak, kiterjeszti 1915. október 15. napjáig bezárólag. A korábbi rendelkezések azonban érintetlenek maradnak; vagyis senki nem haragosolhat össze utólagos büntetés terhe alatt több gabonát háztartási szükségletre annál, mint amennyit a kormány korábbi engedélye engedélyezett. Ostermeléssel foglalkozó (földműves, bányász, vadász, halász) családtegmentartó házi szükségletére havonta és fejenként 18 kilót számíthat, míg a többi foglalkozásbeliek (iparosok, kereskedők, hivatalnokok, más értelmi foglalkozást azok, munkások) fejenként és havonként számítva csak 10 kilót vásárolhatnak. Ezenfelül gazdasági szükséglet emiént lehet gabonát szerezni az alkalmazottak járandóságainak kielégítésére, vetőmagra és az állatok etetésére, (de nem a hizlalásokra!) Tehát szabad okt. 15. ig. Szabad? Mit használ az, hogy szabad, mikor a termelők eladni vonakodnak? Ezen tessék segíteni!

Uj helyettes rendőrök. Simon József és Horváth Matyas lemondása folytán megüresedett helyettes rendőri állásokra a hatóság Agoston Janos és Horváth Istvan helybeli lakosokat alkalmazta.

A városi felmelt vándijeszdesi tarifa e hó elején járt le. Nyilvántartásba jegyzés hiányban elmaradt a minden évbén kérelmezendő meghosszabbítás és forgalomkimutatás felterjesztése. A helyettes polgár-mester ennek folytán közvetlen a kereskedelmi miniszterhez intézett sürgős felterjesztésben kérte a meghosszabbítást. A miniszter e kérelemnek helyt adott és a vamszedési jogot az eddigi feltételek mellett ez év végeig megadta azzal, hogy időközben felterjesztendő az erre vonatkozó előírt kimutatás. Ez alkalommal jó lenne a tarifának némely tételét megváltoztatni. Néhány évi tapasztalat beigazolta, hogy egyes vámtételek túlmagasak, viszont mások aránytalanul olcsón vannak felvéve. Most egy füst alatt ezt is lehetne rendezni.

A fuvarosokat értekezletre hívta össze a polgármester és figyelmeztette azon ígéretekre, hogy a gazdasági erdőszeben a város által vásárolt és eladott fat leszállítási vállalkozások s most a város azért, mert e vállalt kötelességet teljesíteni vonakodnak, a fabárekat visszaváltatni kénytelen, ami nemcsak az egyes favásárlóknak, de a városnak is sérelem, de figyelmeztette őket arra is, hogy megbizhatatlanságuknak hátrányos következményei végeredményben őket is érheti s ha ez bekövetkezik, saját maguknak tulajdonítsák, ha kereseti viszonyaikban változás fog beállani. Az ut járhatósága miatt nem tehetnek kifogást, mert mások minden akadály nélkül képesek fuvarozni. Persze nekik mégis ezer és egy a kifogásuk, de végre belátták, hogy a vállalt fuvarozást teljesíteniük kell s kijelentették, hogy erre készek is, de nem az eddig megállapított volt ölenkénti 32 koronáért, hanem jóval többért, mert hát minden drágább lett. Határozott fuvarozási árra nézve azonban kötelező megállapodás nem jött létre. — Mi nem bánjuk, akarhogy végez ezekkel a telhetetlenekkel és a közönség helyzetével visszaélőkkel, annyi azonban bizonyos, hogy elérkezett a tüzfarakat létesítésének az ideje. Ez majd véget vett az erdőröngálásnak, a fateszállítás ellenőrzhetetlenségének és a fuvarozás körül minduntalan felmerülő minden önkénykedésnek.

Az elsőrendű elemiszerekről való gondoskodást ígérte a helyettes polgármester a városi közgyűlésen. Helyesléssel is fogadtak ezen bejelentését. A lisztellátás ügye már biztosítottan tekinthető. Nagymennyiségű burgonyamegrendelés is már folyamatban van. Szükséges lenne most még takarmányról, hűvelyesekről, rizsről, husról, és cukorról is kellően gondoskodni. A helyi kereskedők útján, ha velük megegyezni lehet, — városi vállalkozással, ha

ez nem sikerül. E nélkülözhetetlen cikkek beszerzése tárgyában nem szabad a közönséget akár az árak, akár a beszerzhetőség tekintetében bizonytalanságnak kitenni. Ez most annyira közérdeket képez, hogy néhány érdekeltnék esetleges felehaborodása nem tévesztheti meg a köz érdekeiben eljárni hivatottakat. Még kockázattól sem szabad visszariadni egy városnak. Ha esetleg némi deficittel is jarna egyik-másik élelmickeknek elosztása. Az 100.000 részre oszlik meg s így senkire sem terhes, — annál kevésbbé, mert az összes adóízetők ilyen módon hatványozva élvezik a nélkülözhetetlen cikkek beszerzésének előnyeit. Nálunk ez azért is fontos, mert nem lévén fővonalon, sem nagyforgalmu város, hiányán vagyunk az árakat szabályozó nagy vállalkozásnak és versenynek, amiért is a nagyközönség még jobban rászorult a hatóság védelmére.

Az aszfaltutak javítása e héten megtörtént. Munkaerő hiányban esakis a további utrongálást meggátló nagyobb hiányokat fedték be aszfalttal.

Reszleges tisztujítás képezi mostanában a beszélgetések tárgyát, habár a pályázat kiírása még egyetlen állásra sem történt meg. Hogy beszélnek róla az nem baj, de hogy már korteskednek is, házalás és koresmázás útján, az már mégis egy kissé korai. De végre ez sem baj. Ez legfeljebb izlés dolga. Fődolog azonban az, hogy ne igorkezzék el senki. Minek kötné meg a városi képviselő, mikor még a megüresedő állásokat sem tudja s mikor még a jelöltokról sem tudhat? Hivatását komolyan betöltő városi képviselőt illet nem tehet. Se szóval, sem írással. Ne az akarnokok irányítsák a képviselőt, hanem a képviselők azt, akít ők akarnak.

A vármegye gyűjtése a hadiárkak javára. Heróst Géza alispán a vármegye területén gyűjtést rendelt el a hadiárkak javára. Ez a gyűjtés a közelmúlt napokban nyert befejezést és összesen 1628 korona 48 fillért eredményezett a hadiárkak javára, mely összeget az alispán az Országos Gyermekvédő Liga rendelkezésére fogja boesítani. Kőszeg város gyűjtése 139 K 50 f., a községi járásé 107 K 10 fillér.

„Az Est” minden este 7-9 óráig kapható Rónai Frigyes könyvnyomdáiban. — Egy jó rikkanes és egy újságkíhordó azonnal felvétetik.

A felvidéki falvak újraépítésére a soproni kereskedelmi s igarkamara is gyűjtött tagjai sorában. Kőszegről az Eisner testvérek nemezgyári cég 50 koronával járult hozzá.

A magyar nők korona-alapja javára városunkban megindított gyűjtés a megbizott hólgybizottság buzgókodása folytán szép eredményt fog elérni. Ez egy országos külön alap lesz a haretéren elesett hősök özvegyei és arvai számára. Ezer koronánál többet gyűjtött már a tevékeny hólgybizottság s így Kőszeg város polgárságának igen számos tagja örököltte meg jötekönységát az ezen alapról kiadandó és a muzeumban megőrzendő emléknönyvbén.

Gondatlanság. Két hete történt, hogy Kappelné kis leányának szemét sértették meg a velo játszó kis fiuk, midőn ezeknek gyutacsasal való lövöldözést nézte tulságos kiváncsisággal. A leánykát már kétszer operálta a becsüshelyi híres szemorvos és az ottani apácák apolják nagy szeretettel. A kis fiukat eseleményükért megbüntetni nem lehet. Most az a kérdés ki viseli a szülők költségeit és ki kártalanítja, ha a leány szeme-világát veszíti? A gyutacsasal játszott fiuk hozzátartozói, avagy azon kereskedő, aki ilyen fiúknak gyutacsot adott el, ami tudvalevőleg tilos.

Baleset történt, rovid időn belül most már másodszer, Laasz József fűmegmunkáló telepén. Ezuttal Schiefer József segédmunkás jobb keze két ujjának végporcát vágta le az egyik korfurész, saját vigyázatlanságából. Orvosi vélemény szerint rovidesen meggyógyul munkaképességének eszkénése nélkül.

Arisztokra hólgyek, számszerint négyen, jelentek meg a rendőrhatalóságnál és szombathelyi előkelő ajánlásra hivatkozva arra kértek engedélyt, hogy saját szerzeményü zeneműveket árushíthassanak el zenekedvelőknek azért, mert ennek jövedelme képezi családjuk életfenntartását. A rendőrkapitány figyelmeztette a megjelent számos családtagot, hogy ily tömeges utazás igen megdrágítja az életfenntartást s valószínűleg inkább az a célja, hogy tömeges megröhanással bizonyos kényszerhelyzetbe hozzák az általuk kiszemelt áldozatot s minthogy mostanában a közönség amugy is sokoldalú megpumpolásnak van kitéve, tehát engedélyt nem adhat. Sokáig kellett még meghallgatnia a hólgyek előadását, valamely nagy családi perről, melyhez anyagot kell gyűjtenek, de a rendőrkapitányt ez sem ingatta meg elhatározásában. Eltávoztak s par óra múlva az a telefonpanasz jött a városházára, hogy miért engedik meg az ilyen pumpolást. Persze az volt a válasz, hogy nem kaptak engedélyt s felhívásra ilyet nem is tudtak volna felmutatni. A hatóság azonnal rendőrt küldött ki az illetők elővezetése céljából, de azok időközben már elutaztak. Így tudódott ki, hogy valakitől kapott névjegyék nyomán bérkoosim keresték fel kiszemelt áldozataikat és 5-5 kottaért 10 koronát kipurólva, tegyük fel, hogy csak négy-ötöt sikerült ez, 40-50 koronát szedtek össze. Tehát mégis a hólgyeknek lett igazuk. Tömeges utazásuk elég jól jövedelmez. A közönség tanulja meg ez esetből, hogy itthon is bator elhatározással kell küzdeni az — ellenség ellen.

Szabadságot kapnak mindazon hadbavonultak, akikre az ősi szántashoz, szüreti vagy tavaszi vetőmunkára itthon szükség van. Az ill. lők saját parancsnokságuknál kötelesek ezt bejelenteni. A szabadságolási munkaidőt Vasvármegyére nézve az alispán közli a katonai parancsnoksággal.

Vidéki hírek.

Bortermelők figyelmébe. Azon helybeli bortermelők, kik igényt tartanak szőlőültvényekre, jelentkezzenek f. évi október hó 1-ig a bortermelők szövetségének elnökénél. Későbbi bejelentések nem vétetnek figyelembe. Marton, elnök.

A tabori lovasúthoz beosztott kocsisok eleinte napi 3 koronát kaptak, utóbb még élelmezést is, de kötelesek voltak keresetüknek legalább felét családjuknak küldeni. Most újabb intézkedés történt. F. évi augusztus 15-től számítolag csak annyi a járandóságuk mint a rendes katonáknak, de a családnak igénye van a hadsegélyre. Ezen bár késő, de nagyon okos intézkedés folytán a tisztelt kocsisok nem költöttek el keresetüket a koreszmában, ellenben gondoskodás történik a család ellátásáról. Figyelmünket felhívjuk az illető családokat, hogy hadsegélyigényük bejelentése végett azonnal jelentkezzenek a polgármesteri hivatalban.

Távratározás Galiciába és Bukovinába. A magántávratforgalom Galícia következő helyeivel nyílt meg: Delatyn, Jablonov, Kolomea, Kossov, Lancyn, Mikulicyn, Vorochta és Zabie. E helyekre tehát magántávratok ismét küldhetők és onnan érkezhettek. — Bukovinának alábbi felsorolt helyeivel válthatók magántávratok: Berhometh am Sereth, Csernovic Dorna-Vatra, Isven, Kimpolung, Kirlibaba, Pojana, Stampi, Sadautz, Soletin, Suesava, Unter-Vikov, Useie Putilla és Viziniz. Bukovina többi helyére magántávratok egyelőre nem érkezhettek.

Nem lesz teli menetrend. Az államvasutak igazgatósága közli: A magyar királyi államvasutak vonalán október hó 1-ével új menetrendet nem adnak ki, hanem az 1914. évi május hó 1-én életbe léptetett nyári menetrend a vonatok egy részének megszüntetésével továbbra is érvényben marad. A forgalomban maradó vonatokról egy kivonatos hirdetmény kerül kiadásra, mely csak a közlekedő vonatok számát tartalmazza. E vonatok menetrendje az 1914. évi május hó 1-től érvényes menetrend-hirdetményekből vehetők ki.

A gazda nem fizet mérlegdíjat. Több oldalról folmerült az a kérdés, hogy a gazda köteles-e a gabona átadásánál mérlegdíjat fizetni. Jól informált helyen megállapítják, hogy a gazda nem kötelezhető a mérlegdíj fizetésére. Aki követeli, visszaélést követ el, mivel a gabona árát megállapító rendelet csak arra kötelezi a termelőt, hogy a gabonát a hozzá legközelebb eső vasúti, vagy hajóállomásra szállítsa, amivel szemben megkapja az átadáskor érvényes maximális árat, mely egyúttal minimális ár is, amiből semmiféle levonásnak nincsen helye.

Gubacsgyűjtés az iskolák által. Bőriparunk a külföldi eszterganyagok behozatalának megszüntetése következtében kizárólag a hazai eszterganyagokra és ezek között nagy mértékben a gubaesra van utalva. Tekintettel a bőriparnak a hadsereg harkészsége szempontjából való jelentőségére, továbbá arra, hogy a rendkívüli viszonyok következtében nem áll mindenütt kellő számú munkaerő rendelkezésre, a vallás- és közoktatásügyi miniszter a vasvármegyei iskolák és középfokú tanintézetek tanulóifjúságához felhívást intézett, hogy az ifjuság ott, ahol szükség van rá, a gubacs gyűjtésében a gyűjtésre jogosított személlyel létesítendő megállapodás alapján közreműködjen. Kőszeg városa az eddigi árért ajánlja fel gubaestermését, ha azt az ifjuság gyűjti össze.

Hova küldhetni postacsomagokat. A kereskedelmi miniszter közlése szerint jelenleg — összefoglalva az eddigi rendelkezéseket — a 8., 9., 10., 11., 14., 16., 17., 23., 27., 34., 39., 45., 46., 48., 51., 53., 55., 61., 65., 69., 70., 73., 76., 78., 81., 85., 88., 91., 93., 94., 95., 98., 104., 106., 109., 113., 116., 119., 129., 136., 145., 149., 150., 151., 153., 157., 164., 168., 169., 170., 176., 179., 180., 181., 186., 187., 188., 189., 191., 203., 207., 208., 210., 213., 214., 215., 216., 217., 218., 219., 220., 221., 222., 223., 224., 251., 252., 254., 300., 301., 302., 303., 304., 305., 306., 307., 308., 309., 310., 311., 312., 313., 314., 315., 316., 317., 318., 319., 320., 321., 322., 323., 324., 325., 326., 337., 328., 329., 350., 507., 600., 601., 602., 603., 604., 605., 606., 607., 608., 609., 610., 611., 612., 613., 614., 615. és 630. számú tabori postákhoz küldhetők áruminták.

Helyorségi katonák alkalmazása mezőgazdasági munkára. Ertesülésünk szerint a földművelésügyi minisztériumban külön kirendeltség szervezését készítik elő, amelyben a minisztérium megbízottain kívül a honvédelmi és hadügyminiszter képviselői is részt vennének. Arról van nevezetesen szó, hogy a helyorségi szolgálatot teljesítő népfelkelők közül ez idő szerint sokan télenul töltik az időt, úgy hogy munkaerejüket a gazdasági élet nélkülözi, anélkül, hogy abból a katonai érdekeknek bármiféle haszna volna. Ezzel szemben tudvaló, hogy a most következő időszak még a normális viszonyok közt is rendszerint igen nagy gond a gazdáknak, mert az őszi munkálatok ellátása mindig jelentékeny munkaerőt igényel. Ez pedig a mai viszonyok között gyakran alig elhárítható nehézségekbe ütközik, amely nemesak a gazda karáival jár, hanem a közérdekre nézve is számbavehető sérelmet jelent. Azt tervezik már most, hogy a szervezendő kirendeltség megállapítja, vajon mely helyorségben hány tényleges katonai szolgálatot teljesítő népfelkelő bizonyos ideig, amely időre azokat mezőgazdasági munkálatok végzésére engednék át. A földművelésügyi minisztérium természetesen a gazdasági felügyelőségek és gazdasági egyesületek útján informálná a gazdaközöniséget az igénybevehető munkaerőről, mely ily módon helyes és okos elosztással volna értékesíthető.

Egy igen ügyes, jó magaviseletű 13 éves fiú óhajtat lakatos-íparoscsaládnál tanulóul főlvétetni. Cim a kiadóhivatalban.

Szentgotthárdi országgyűlési képviselőnek e hó 15-én egyhangulag báró Roszner Ervin Ófelsége személye körüli minisztert választották meg Széll Kálmán utódául. A néppárt is állított jelöltet dr. Rieger Gyula fejérmegyei eszperes-plébános személyében, de ez pár nappal a választás előtt visszalépett.

A jegyzői tanfolyamot Szombathelyen ez évre is engedélyezte a belügyminiszter. Holnapután nyílik meg de mert az internátus katonai célnak szolgál, a segélyre szorultak 50-60 korona havi készpénz-segélyben részesülnek s ez évben 25-nél többet fel nem vesznek.

A felvidéki falvak felépítéséhez a kőszegi járásból első adakozónak Végh Gyula bozsoki birtokos jelentkezett, aki a vármegye felhívása után nyomban 600 koronát küldött e célra az alispánhoz.

A veszteségi lajstromban a kőszegi járásból a következők foglaltatnak. Megsebesültek: Grosinger Ferenc Lantosfalva, Gergye János Velem, Hafenseher István Lukácsfalva, Kaltenecker József Rohone, Kiss József Kőszegpaty, Pintér Nándor Csajta, Prohaszka Tamás Létér, Rosner Alajos Rótfalva, Schmidt József Rótfalva, Török Nándor Velem. Fogságba jutottak: Grastyán István Bozsok, Moser József Lóka, Rancherer János Rohone, Schmidt Antal Rótfalva, Stampf Tamás Rótfalva, Wallner János Rohone, Weber Ferenc Kupfalva, Horváth L. Seregélyháza.

Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik a haretéren elesett, boldogult férjem elhunytá alkalmával részvétüket fejezték ki és temetésen megjelenni szivesek voltak.

Kőszeg, 1915. szeptember hó 15.-én.

Chinorány Kornélné,
százados özvegye.

Az újjáépült debreceni Arany bika nagyszállóda

egészséges, kellemes, jó megjelenésű, magyarul és németül beszélő, jó családból való 13-14 éves fiukat

pincér-tanulókul

felvesz. Harminc napos próba-idő után 3 éves szerződés köttetik. A tanulók a szállodában lakást és étkezést kapnak. — Ajánlatok az ARANY BIKÁ nagyszállóda igazgatóságához, Debrecen, intézendők.

Nagyszerűen bevált a harcúterem kúszókai és általában minden kúszó mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment.

Horgony-Pain-Expeller

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánbors” című Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I. Kúszókai utca 8. Horgonybors készítője.

Zongoraoktatást

jutányos ár mellett ad egy e téren több évi tapasztalattal bíró tanítónő. — Közelebbi felvilágosítás nyerhető Gyöngyös-utca 8. sz. házban.

Egy tanonc

jó iskolai bizonyítvánnyal felvétetik e lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszeg.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-út 6. sz. Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4%-os kamatozással betéti könyvekre és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 aláírtas üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölesonokot földbirtokokra és városi házakra, magasabb kamatu kölesonokot alacsonyabb kamatu kölesonókká változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad, tőzsdéi megbízatásokat ellogad

Szelvényeket: költségmentesen bevált; szelvényleveket a szelvényutalvány (talón) alapján díjmentesen beszerez

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen

Ertékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosít

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzlet megbízást a legelőnyösebben bír lebonolyítam. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynöksége mindenféle biztosítást ellogad és felvilágosítással készségi szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár Szombathely. Alakult: 1867-ben.

Alaptőke 1,600,000 kor. Tartalékok: 400,000 kor. Takarékbetétek 15 millió koronán felül. Saját tőkét 2,250,000 korona.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, cégnyomások levélpapírra, borítékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghívókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, címkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzésekre vagy bármely a könyvnyomdászati szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes

könyvnyomdájához

Kőszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-fele ház), hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

„Kőszegvidéki Képesnaptár”, „Süster Bezirkskalender” és „Hervatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga” kiadóhivatala.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

hivatalos olómmzárral ellátott palackokban már lenütt kapható

CAMIS STOCK

gőzüzemű gyárából

BARCOLA.